

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Bvllarii Earvmve Svvmorvm Pontificvm
Constitvtionvm Qvae Ad Commvnem Ecclesiae VsVm post
volumina Iuris CanoniciS, vsq[ue] ad Sanctissimum D. N.
D. Pavlvm Papam V. emanarunt**

Quaranta, Stefano

Venetiis, 1619

O

urn:nbn:de:hbz:466:1-10793

& quibuscumque nullitatibus præter superius expressas, nequaquam attentis, ad expeditionem causarum eatundem procedi debere præcipimus, & mandamus, Decernentes irritum, &c. Non obstantibus, &c.

O R D O .

PRAETER Summistas in hoc verbo sciendum est, quod in materia Ordinationum ultra disposita per anteriores canones, ac per Conc. Trid. præsertim sess. 23. a c. 2. vsq. ad 18. & sess. 21. c. 2. & sess. 7. c. 10. & 11. (cuius Concil. Trid. decreta referuntur per extensum in Pontif. nouissime edito iussu S. D. N. D Clem. viij. In prin. in tit. de ordinibus conferendis) exstat etiam quatuor Summorū Pōtificum Constitutiones nempe Pij 2. Pii v. Sixti v. & Clementis 8. & eiusdem declarationes editæ per Sacram Congregationem, quas referam. Prima est Pii Secūli contra promotoς ante legitimam æatem, aut extra tempora, aut sine dimissoriis in Bullar. fol. 79. tenoris seq.

Cum ex sacrorum ordinum collatione, charactet inuisibiliis animæ imprimitur, sacra mysteria dispensentur, & ipsarum cura tribuatur animarum: in eorum susceptione excessus graues tanto magis plectendi sunt quanto ex illis maiora in mentibus fidelium scandala generantur. Cum itaque (sicut dignorum relatione non nisi moleste accepimus) nonnulli clerici extra tempora a iure statuta, quidam ante æatem legitimam, aliqui vero sine dimissoriis literis, contra sanctiones canonicas, se faciunt ad sacros ordines promoueri: nos eorundem temeritatem tali castigatione reprimentes, ut alii in posterum committendi similia aditus praeccludatur, auctoritate Apostolica, hac constitutione perpetuo valitura statuimus, & ordinamus, quod omnes, & singuli, qui absque dispensatione canonica, aut legitima licentia, siue extra tempora a iure statuta, siue ante æatem legitimam, vel absque dimissoriis literis, etiam citramontanis, præter quam si in hoc ultimo casu per Cameram Apostolicam, iuxta illius stylum ordinati fuerint, & ad aliquem ex sacris ordinibus se fecerint promoueri, a suorum ordinum executione, ipso iure suspensi sint, & si huiusmodi suspensione durante eisdem ordininibus ministra re præsumptserint, eo ipso irregularitatem incurvant. Præterea ultra alias pœnas in tales generaliter a iure inflictas, beneficis ecclesiasticis possint iure priuati. Volumus autem, quod præsens nostra constitutio, in Romana Curia existentes, post quindecim dies, absente vero Italicos post duos menses; alios vero Ultra montanos, post sex menses, ab ipsius in auctorita contradictarum, & Cancellaria Apostolica, publicatione, & affixione, ligare incipiat. Nulli ergo, &c. Dat. Ro mæ 1461.

Colliguntur ex d. Pii 2. Constitutiones tria requisita in promouendo ad sacros ordines circa quæ plura consideratione digna, & vix frequentia ex diuersorum Doctorum dictis ad communem utilitatem breuiter, & distincte annotare, & in unum redigere curauit. Primum ergo requisitum est, ut sit in æate legitima, in qua hodie attendi debet decreum Sacros. Concil. Trident. sess. 23. de ref. cap. 12. per quod disponitur, ut nullus ad Subdiaconatum ante 22. annum, ad Diaconatum ante 23. & ad Presbyteratum ante 25. promoueat, & corrigitur tex. in clem. generali de æat., & qualit. & sufficit annum esse incæptum. Nauar. in manua. cap. 25. sub num. 116. & in consil. 6. de æat. & qualit. in antiqu. & hoc faciunt causa l. ad rem publicam §. annus ff. de mun. & honor. Imol. in d. clem. generali, nu. 14. in fine. Sylvestr. in verbo Actas, sub nu. 4. qui igitur ante dictam

Hh æatcm

ætatem ad aliquem ex prædictis ordinibus sacris promouetur, est ipso iure suspen-
sus ab ordinum executione, & si in eo præsumperit ministrare, efficitur irregularis,
prout sancitur in hac extrauag. Quam amplia primo, vt non tantum fit su-
spensus usque ad legitimam ætatem superuenientem, ita vt ipsa accedente cesse
impedimentum, vt iuris est iux. tex. in cap. vel non est compos. de temp. ordinan.
& communem esse opinionem fatetur, Couar. in clem. si furiosus par. 1. §. 1. qu.
4. de homicid. sed per hanc extrauag. est perpetuo suspensus, donec absolutionis
beneficii consequatur, prout animaduertit Rebuff. in prax. benef. par. 2. tit. de
cler. ad sacr. ord. male promot. glos. 4. num. 3. Tolet. in sum. lib. 1. cap. 61. Secun-
do amplia in accipiente presbyterarum ante ætatem legitimam, vt ex vi huius ex-
trauag. ex vno, eodemque actu suspensionem simul, & irregularitatem incurrit,
antequam ipse solus alias celebret, nam cum in eodem actu ordinationis viatur
ordine presbyteratus, postquam illum assumpsit, concelebrando, & consecrando
cum Episcopo, irregularis iudicandus est, Nauar. in cons. 4. de cler. excom. minist.
in antiqu. ita testatur Lopez ad Diaz. in pract. cri. can. c. 26. tenuisse quoddam gra-
uissimos viros Societatis Iesu, cum inter eos de hac dispensatione sermo habere-
tur, quam Nauarri doctrinam aduertendam esse inquit F. Hier. a Sorbo in Com-
pen. Privileg. Mendic. in verbo ordines sacri vers. Item notando secundo, subdæ
hoc non occurere in susceptione aliorum.

Ampliatio illa innixa, & fundata ex Nauarri auctoritate, scilicet Sacerdotem or-
dinatum ante legitimam ætatem, qui cum Episcopo Ordinatus concelebrat incur-
rere, & suspensionem simul, & irregularitatem coadiuantur etiam ex dictis per
Didac. Couar. in elect. c. Alma mater. par. 1. §. 3. sub num. 5. Verum oppositum
tenet Medinam sequens Henrig. in summa lib. 14. de irregular. cap. 3. sub §. 6. vt
scilicet fiat suspensus ab Ordinis officio, sed non fiat irregularis ratione, de qua ibi
per eum, qua ratione motus Rodriguez in sum. par. 1. c. 168. conclus. 2. a Nauar-
ri opinione recedit, & huic contraria hæret. Accedit etiam huic sententia Sayr. li.
4. thes. cas. conse. c. 16. nu. 23. & lib. 6. c. 12. nu. 11. & longe altius probabiliorem
demonstrat, & confirmat Suarez, de censur. disputat. 31. sect. 1. pag. 561. quam,
& nos vti benigorem, & maiori Doctorum calculo fulcitam, ac validioribus ra-
tionibus munitam libenter recipimus, eoque maxime cum praxis Cancellaria
hos non reputet irregulares, vt latius significatur per Apostillam ad cons. Nauar-
ri ibi citatum, quod in postrema editione est octauum in ordine sub eod. titul. de
cler. excomm. &c. Illud autem frequentissimo omnium calculo receptum est,
vt Regularis, qui ante legitimam ætatem presbyteratum suscipit, non con-
trahat irregularitatem exercendo actus solum in sacerdotio constitutis conuenie-
tes, veluti si usus fuisset statione, & sessione inter Sacerdotes, vel electione
tam actus, quam passua ad solos Sacerdotes pertinente, ex dictis per Innocent.
Panor. & alios in capitul. fin. de excess. prælat. Idque amplia procedere etiam si
præfati actus essent deputati Ordini Sacerdotali per aliquid Ordinis statutum,
seu iure particulari constitutionum alicuius Religionis, eo quia non sunt di-
vina officia, vt in terrminis consuluit Nauar. cons. 9. de cler. excom. minist.
in nou. & habeatur per Roderic. tom. 3. quæst. regul. q. 23. art. 12. & in sum.
par. 1. cap. 166. conclus. 1. peccat tamen secundum præfatos Doctores talis Re-
ligiosus exercendo prædictos actus honoris ei ratione Sacerdotalis Ordinis con-
venientes.

An autem durante suspensione respectu episcopi ante legitimam ætatem
ordinantis a collatione ordinum per text. in d. capit. vel non est compos. & glos.
& Doct.

& Doct. in d. clem. generali, si interim celebraret fieret irregularis, vide Philip. Franc. in capitul. i. §. scituris, sub num. 4. de sent. & re iud. in 6. Rebuff. loco cit. gloss. 2. num. 7. & Maiol. de irregulari. lib. i. cap. 30. numero 9. Hac etatis probatio quot modis fieri possit, de hac re latissime inter alios scripsierunt Mandos. in in comment. ad regul. Cancell. Regul. 18. a question. 5. usque ad 10. Cascard. tomo 2. de probat. conclus. 667. & pluribus seq. & Menoch. lib. 2. de presumpt. presumt. 51.

Deuenio ad secundum requisitum, quod est, ut dicti ordines sacri recipiantur temporibus a iure statutis, & concordat Concil. Trid. sess. 23. c. 8. quæ qualia sint, habes in can. fin. 75. distin. & in cap. de eo, de tempo. ordin. & de ratione qua re potius in temporibus ibi præscriptis, quam alijs ordines sacri conferantur, & quare potius in die Sabbati quam alijs dieb. vide per Rebu. loco præalleg. gloss. i. num. 8. & infra, & Lopez loco etiam citat. & in Catechismo ad Patroch. in titul. de ordinis sacram. folio 206. in magnis. Amplia ut non suffragetur, neque ullam obtineat firmatatem consuetudo, qua contrarium esset introductum cap. sane, de tempor. ordin. Limita vbi ex speciali Summi Pontificis indulgentia per Breue fuerit facultas episcopo concessa in fauorem alicuius ordinandi de eum promouendo extra tempora in diebus dominicis, seu festiuis Rebus, ibidem nu. 12. & stylum Curiae Romane hoc obseruare testatur Maiol. de irregul. lib. 3. cap. 14. nu. 9.

Quo ad tertium requisitum, scilicet circa literas dimissorias, quæ in terminis præsentis Constitutionis sunt quoddam medium, per quod quis ab alieno episcopo promoueri possit, dicimus triplicem esse posse episcopum ordinarium, qui illa concedere valeat iux. tex. notab. in c. cum nullus, de tempor. ordin. in 6. originis, beneficij, & domiciliij, & quo ad primum non sufficere originem paternam, de qua pluta tradit Cæsar de Gras. decis. 15. sub tit. de probat. sed intelligi de propria, & sic vbi natus est ipse ordinandus. Doct. in d. c. cū nullus, qui ante factum consulunt ita tenendum, & post factum censem haberi pro excusat tam ordinantem, quam ordinatum.

Circa secundum ratione beneficij intellige primo etiam si beneficium non est. Quan- set tale, propter quod quis extimeretur a iurisdictione primi episcopi, ut quia be do Epis- neficium non requirat reddituum, ira scribentes in d. tex. & præter eos Henriquez sc. pos- sum. lib. 10. de ordinis sacram. cap. 21. sub §. 1. in glo. & nos d. text. in hac parte sit con- locum habere intelligimus, dummodo beneficium, quod possideret, sit sufficiens ferre or ad viatum, iux. decreum Conc. Trid. sess. 21. de ref. c. 2. nam lex noua declarat ve dines terem l. non est nouum ff. de legi. & quæ quantitas sufficiat ad honeste susten- ratione beneficij.

Secundo intelligi etiam si beneficium esset in una diœcesi, sed esset subiectum alteri Episcopo, nisi esset subiectum etiam quo ad iura episcopalia, ut ex mente Imola ibi, sub nu. 5. aduertit Gemin. ita ut in hoc casu ad istum spectet dare hanc licentiam ad ordines, & non ad illum in cuius diœcesi situm est beneficium. Ter- tio intellige nisi beneficium conferatur in fraudem. Franc. ibidem, sub num. 3. gl. in c. eos qui, in verbo figmento de tempo. ord. in 6.

Circa tertium ratione domiciliij assurerunt ijdem Doct. quod potest quis in ma- mento absque temporis expectatione acquirere domicilium, quando felice trans- fferret se ad habitandum in aliquo loco, expresse declarando se habere animum ibi perpetuo manendi, & domiciliu contrahendi, sed Rota Rom. in decis. diuersi.

Hh 2. decis.

decis. i. 50. num. 8. par. 2. dicit, non sufficere illam animi declarationem, quia requiritur etiam aliquis actus significatius domicilij, puta quod emerit domum, Socin. optime in cap. fin. num. 25. de foro compet. ad cuius rei plenem cognitionem habendam, quando scilicet ex coniecturis probetur domicilium mutatum, & alibi constitutum, videndi sunt Abb. in capit. fin. de Paroch. Felin. in c. dilectus, et 2. de rescript. Petr. de Vbald. in tract. de canon. Episcop. & Paroch. cap. 7. Mascard. de probat. conclus. § 34. Menoch. de arbitr. iudi. lib. 2. centur. I. casu. 86. & aliqua tradit. Afflict. dec. 384. & Henriquez. in suprad. cap. 22. §. 2. Sed quantum ad hunc effectu ordinandi admodum R. P. Maritus in publica lectura de sacramentis in titul. de ordine Neap. habita in templo Societatis I E S V tenuit, quod Episcopus possit ordinare aliquem ratione domicilij, quando in eum locum commigraverit ibi habendo, vel transferendo maiorem partem bonorum animo ibi perpetuo manendi, qui animus iuramento declarari potest, in eo loco domum emerit, & aliquos annos habitauerit: si vero non habeat bona, requiri ritur habitatio per decennium cum animo perpetuo manendi. l. 2. C. de incolis lib. 10. Hoc tamen intellige, quando quis ratione domicilij habens alia requisita a iure vellet initiari prima tonsura, vel ordines minores suscipere, vel ad subdiaconatum promoueri, nam si esset primo ad Subdiaconatum ordinatus ab Episcopo originis ad tit. beneficii requirentis residentia, ad tit. patrimonii pro necessitate, & utilitate ecclesiae, & alibi domicilium transferret, non posset ab Episcopo ratione domicilij contracti, ut sup. ordinari ad Diaconatum, & presbyteratum ad eundem tit. nisi auditio primo Episcopo, in causa ob quam fuit ordinatus adhuc daret, quia tunc ad eundem remitti debet, ut inseruiat ecclesiae, cui fuit ascriptus.

Vetitum tamen dubium, an si quis promoveatur ad factos ordines cum literis dimissoriis Vicarii generalis factis factum sit huic constitutioni. Respondeo negative, & omissis citationibus quam plurimorum Doctorum, quos pro hac tuae congerere possem, quod, inquit, ad officium Vicarii huiusmodi facultas non extendatur, tenet in specie Rebuff. in prax. benef. par. 1. tit. de forma Vicar. num. 47. Sbroz. de Vicar. Episc. lib. 2. q. 41. & late comprobant Mandos. contraria diluendo in comment. in regul. Cancell. Apostol. tom. 2. regul. 24. q. 2. quæ conclusio primo limitatur, quando Vicarius haberet speciale mandatum ab Episcopo, ut huiusmodi lite dimissoriales ad ordines etiam sacros. concedere posset. glos. in d. capit. cum nullus §. inferiores. in ver. non extendat, & fatentur Prædicti Doct. quibus adde quoddam mandatum præsumitur procedere quando Vicarius publice pro habente hanc auctoritatem reputaretur, veluti quia talem licentiam ad ordines recipiendos tribueret præsente, & scientie Episcopo. Crescent. decis. I. num. 4. sub tit. de offic. Vicar. imo cum percutentes huiusmodi licentias impetrare, non soleat deueniri ad illam inquisitionem, an Vicarius habeat ad id sufficiens mandatum vel ne, ista bona fides, vniuersalis credulitas, ac reputatio debet sufficere saltem ab excusando a penitentiis huius constitutionis, & in alijs iuribus contentis. Ita Mados. d. q. 6. num. 7. qui etiam in inferius nu. 15. arbitratitur quod ad hanc excusationem non sufficiat simplex credulitas, sed tunc demum, quando veniret iustificada ex eo quod talis promotus vidisset innumeros & antea similiter ordinari cum literis aliorum Vicariorum generalium, quibus eam facultatem habere hasque licentias concedere solitus, successisset præsens Vicarius, qui ei haec tribuit licentiam. Secundo limitatur quando Episcopus ageret in remotis, ut clare liquet ex d. c. cum nullus §. Episcopo, ubi glos. in ver. remota, Crescent. d. de-

d. decisi. t. num. 3. licet Sbroz. vna cum Rebuff. tunc existimet. vt etiam in casu absentiae Episcopi specialiter in literis Vicariatus haec potestas exprimatur. & intellige. vt in hoc casu validae sint dimissoriae Vicario concessae. etiam mortuo ipso Episcopo in remous agente. si de eius morte non constabat Henr. de c. 22. sub nu. 3. in gloss. At vero hoc possit Vicarius capitularis Sede vacante tractatum fuit supra in verbo Capitulum Sede vac. q. 10. fol. 138.

Amplia hanc extenuag. vt nihilo minus literæ dimissoriae requirantur in promouendo ad sacros ordines ab Episcopo alieno. etiam si esset persona cognita. & eius qualitates supponantur. cum non sit facienda differentia inter cognitum. & alios. ex eo quod haec constitutio literas dimissoriae requirat pro forma. quæ inducta videruntur. cum non solù disponat super illo actu faciendo. sed ultra procedat. ibi. s. a suorum ordinum executione. Dec. cons. 455. nu. 7. & quando est data forma semper. & omnino est seruanda cap. cum dilecta de rescript. & ita concludit Mand. in d. reg. 24. q. 3. Secundo amplia. vt pœnæ huius constitutionis non tollantur per superuenientem ratificationem proprii prælati. quam patrem ex pluribus ad contraria respondendo firmat Mando. loc. cit. q. 4. & Rebuff. in prax. benef. par. 1. tit. de formula dimis. liter. nu. 11. & 29. & veteré arbitrat ut Ignat. Lopez. loco superius alleg. dicens. quod opinio contraria ansam præstarei Episcopis. vt hoc quæ sit colore alienos ad ordines promouerent. & inde innumera bila damna orirentur. ideoque dicendum per hanc const. non procedere iura antiqua. item. & dicta glossatum. & Doctorum de ratificatione cōsolidante ordinationem. Neque per hoc inferimus ipsam ratificationem omnino superuaciam esse operabitur enim aliqua. de quib. per Nauar. cons. 25. & 43. de tempor. ordino. in antiq. Maiol. de irreg. lib. 1. c. 20. nu. 1. & Paris. de resignat. benef. lib. 4. q. 2. num. 87.

Limita in eo. qui per triennium fuerit commoratus cum aliquo Episcopo. vt ab eo ordinibus insigniri possit absq; dimissoris proprii Episcopi. dummodo statim. & si ne fraude ei beneficium conferatur ex decreto Concilii Trid. sess. 23. de ref. cap. 6. quod primo intellige procedere. & locum obtinere in illis familiaribus qui cum Episcopo cōmorantur. id est præsentes suis obsequiis assistunt. alioquin fecerit. si absentes fuerint in regione templa. etiam si ipsius sumptibus vivant. Majol. lib. 4. de irregul. c. 2. num. 5. Lopez ad Diaz. d. cap. 26. qui Doctores rationem afferunt. cum propter hanc absentiam minime posset Episcopus illius mores nosse. & triennium ad hoc esse præfixum Concilio. Secundo intellige vt ipsa collatio beneficii. super qua fundatur validitas collationis ordinis eodem tempore cōcurrere debeat. vt in d. cap. 9. Conc. Trid. & ratio quare Concilium requirat beneficij collationem. est. vt ordinatus ab Episcopo non sive ratione beneficij efficiatur de eius foro. siveque ei subditus. Rota Rom. in decis. diuers. 731. num. 15. vol. 1. que colligitur ex Gemin. & Franc. in cap. cum nullus. de temp. ordi. in 6. il lamque prædicti Domini de Rota assertunt militare etiam in prima tonsura. & Sacram Congreg. Cardinalium Concilii Trid. interpretum censuisse d. decretum habere locum tam in minoribus. quam in maioribus ordinibus. & utroque casu opus esse beneficij collatione. habetur in eadem decis. numero 3. & illud idem ianuere videtur Nauar. in cons. 24. num. 1. de temp. ord. in antiq. Et per eandem Congreg. dissinuum fuisse refert Paris. libro 4. de resignat. benef. quæst. 2. num. 92. non satisfecisse prædicto decreto eum. qui ordinavit. & post clausos undecim menses contulit beneficium. Tertio intellige. vt quamvis Episcopus possit ordinare familiarum suum triennalem alias tibi non subditum. ne

Hil 3 queat

queat tamen dispensare super intersticiis temporum, neque si esset illegitimus ad minores ordines illum habilitare, ut per plura in vitroque negatiuam partem sustentando deducit Nauar. in consil. 27. & 28. de temp. ord. in antiq. Quarto, & de ni que intellige non habere locum in familiaribus Episcoporum titularium, a quibus nec ad primam tonsuram promoueri possunt, etiam praetextu familiaritatis continua, & commensalitatis sua, absque proprii prelati expresso consensu, & literis dimissoriis de eod. Conc. Trid. sess. 14. de ref. cap. 2. & ratio esse potest cum isti titulares non habeant d. cecelim, in qua ordinatus fiat domiciliarius Henr. loc. in glof. citato.

Tenua episcopi ordinantis non subditus non est, sed alterius diocesis, non habita eius ordinarii licentia, habetur in c. 2. & fin. de temp. ord. in 6. & in Conc. Trid. sess. 22. de ref. c. 8. in quibus iuribus disponitur ut per annum sit suspensus ob ordinum collatione. Hunc oriatur dubium, an ista suspensio extendatur ad omnes ordines, an vero restringatur tantum quo ad eos, quos sic male contulit, de quo vide Io. Monac. in d. c. 2. nu. 6. & Gemin. sub nu. 5. vbi Io. Andreus, nu. 2. inquit, Episcopum hac pena in duobus casibus non teneri. Primus est quando ipso probabilitate ignorantie alienus clericus furtive, vel ex simplicitate se in multitudine ordinandorum ingeserit. Secundus casus si deceptus esset in causa ignorantia facti, potuit enim esse, quod ordinatus detulerit literas furtim impetratas a Cancellario sui Episcopi, & ita resideret. Ordinatus vero cum dimissoriis falsi est suspensus, quia habetur ac si sine dimissoriis.

Quibus sic specialiter examinatis amplia rursus extendendo totam huius extraag. dispositionem, ut non solum comprehendat clericos saeculares, sed etiam regulares, & monachos, super quo tanquam indubitate non insisto, idque ex pluribus comprobati Mandos. in d. regn. 24. quæst. 2. Limita ut non sit irregularis, qui contra huius constitutionis dispositionem ordine sacro insignitus in eo ministerauerit bona fide, sine dolo sibi licere putans, alioquin non facturus Nauar. in cap. accepta, opposit. 8. sub num. 34. de restit. spoliat. & hoc propter verbū præsumperit in ea appositorum, cum dispositio puniens aliquid presumtum, non comprehendat eum, qui id bona fide, ignoranter, aut imprudens, seu inaduentus facit iux. doctrinam singularem Cardin. in elem. 1. q. 39. de priuileg. relatam supra in verbo Alienatio sub nu. 9. ideoque si quis bona fide parentum testimonio credendo se legitimam astatem habere, cum non habeat, ordinatus fuerit, non incurrit ullam penam, neque est cur scrupulis ob id angi debeat, inquit idem Nau. consil. 50. de temp. ord. in antiq. qui tam in d. c. accepta, quam etiam in man. cap. 27. num. 156. Idem dicendum affirmat de eo, qui temerarie quidem ordinatus est, posse tamen bona fide, & candida simplicitate, per paenitentiam purgato peccato illius malæ susceptionis ordinem exercuerit, existimans id sibi licitum esse. Prædictam Nauarri mitigationem sequi videtur Couar. in elem. si furiosus. par. 1. §. 1. nu. 4. in fine. de homicid. & Ignat. Lopez. d. cap. 26. Fuscus vero in tract. de visitat. lib. 2. cap. 28. sub nu. 37. illam non ita simpliciter recipit, eo quod non deceat ignorare, quod communiter omnes sui ordinis sciunt, sed ut prodesse possit attenta qualitate personæ, ut facilius dispensetur, & sic ut liberetur a tanto, non a toto, & Toledo. in sum. lib. 1. cap. 46. vers. Quarta habetur, illam intelligit, quando scilicet taliter ordinatus putabat sibi licuisse ex probabilitate ignorantia facti, secus si crassâ facti ignorantia, aut iuris ignorantia fuit, ut runc suspensionem incurrit, cum præsumetur dicatur, & attestatur hoc sequi Tribunal Supremi Penitentiarij.

Notan-

Notandum, quod in ordinato ante legitimam astatem duplamente potest praedicti iuris ignoratia contingere, & primo ignorando a statem a iure praescriptam ad Sacros Ordines suscipiendos, & tunc (nisi esset inuincibilis) quia accedens ad ipsos ordines suscipiendos, illud ius tanquam vulgare, & commune scire tenetur, vix sine culpa illud ignorare potest, secundo modo accidere potest ignorando hoc ius speciale, extrauag. Pij. II. imponentis suspensionis pœnam ipso iure, quo casu, etiam illius pœnae ignorantia non impedit, neque excusat, quominus illa incurrit: conferret tamen dum ignoraret se suspensum ipso facto, ad excusandam irregularitatem, si in ordine sic suscepto ministraret, ita concludit Suarcz de censulis disputat. 31. sect. 1. suspensione 5. Quo vero ad ignorantiam facti non erit inutile dubitare, An flante, quod Ordinatus presbyter ante legitimam astatem propter bonam fidem a principio a suspensione ipso facto liberatus fuerit, sicuti ex Nauarro ibi possumus, si postea adueniente mala fide, & sciens se non habere legitimam astatem, antequam illam ingressus fuerit, celebrauerit, contrahat irregularitatem. Huic dubitationi negative respondeatur per Roderic. tomo 3. q. regular. q. 23. art. 14. licet toties, quoties sacra fecerit, mortaliter peccasset, sed sibi meipsum contradicit, cum contrarium cum Medina sentiat in sum. par. 1. c. 165. sub no. 3. & de astatate singulis Ordinibus ecclesiasticis requisita late agit Ioan. Gutier. lib. 1. Canon. quest. c. 26.

Secundo limita ex comm. Doctorum sententia, hanc Constitutionem non habere locum in minoribus ordinibus, cum id ex eius præfatione, & verbis clare colligatur. Rebuff. in prax. benef. par. 2. ti. de cler. ad sacr. ord. male promov. glof. 3. Mandos. in ead. reg. 24. quest. 1. Lopez, & Tolent. locis citat, ita vt si quis contrauenienter dispositioni huius extrauag. ad minores tantum ordines initiatus fuerit minime suspensionis pœnam incurrat, voluit etiam Nauar. in man. cap. 25. num. 70. & in pluribus aliis locis. Verum vigore decretorum Concil. Trident. sess. 6. de ref. c. 5. & sess. 14. c. 2. secus est in ordinato ad minores ordines absque litteris dimissoriis propriis prælati, si quidem ipso iure est suspensus ab executione ordinum sic susceptorum, nec gaudet priuilegio clericali præseruit in criminalibus ex decreto Concilii Trident. sessione 7. capit. 10. de reformatione, ex quo s. quitur, quod iste talis exercendo solenniter actum ordini minori deputatum, proprium, & peculiarem incurreret irregularitatem, in qua solus Papa dispensat. Nauar. in man. capitul. 25. sub num. 76. & capitul. 27. sub. num. 163. vbi declarat illa dici deputata alicui ordini, quorum faciendorum specialis potestas traditur in ordinatione exemplificando vt ibi per eum, secus si exerceret non solenniter tanquam laicus, cum laici ex consuetudine interdum exerceant officium minorum ordinum. Idem Nauar. in d. capitul. 27. sub num. 42. & 44. idque ex D. Thoma, & D. Antonio. Tertio limita, vt in irregularitate contracta in casibus huius extrauag. possit Episcopus dispensare in foro conscientiae, si delictum est occultum vigore facultatis concessæ a Concil. Trident. sessi. 24. de ref. capitul. 6. & quando dicatur occultum iuxta terminos Concilii. Delatant Nauar. in man. capitul. 27. numero 255. Maiol. libr. 4. de irregular. capit. 51. num. 4. Henr. in sum. libr. 14. de irregular. capit. 20. §. 4. Tolet. in sum. lib. 1. cap. 89. quibus additum Fatinac. in pract. crim. titul. de delict. & pœn. quest. 21. num. 7. quod intellige, & primo vt respectu eius, qui eam contraxit propter astatu defecit, non possit nisi impleta astatate, siquidem receptissima est fere omnium sententia, accedente etiam Burgos, de irregular. par. 6. cap. 2. num. 30. non posse Episcopum etiam ante promotionem dispensare circa astatem ordinandorum, nam

Hh 4 cum

cum ipse aliter ordinans puniatur, in sua potestate esset illudere dicta pena', si dispensare posset inquit Vitalin. in clem. fin. nu. 32. de artat. & qualit. Secundo intellige nisi ipse Episcopus scienter fuerit in causa peccati inducentis dispensationem, cum sic ordinaruerit in eo participando arg. tex. notab. in cap. diuersis fallacijs de cler. coniug. Panor. in cap. pen. sub nu. 4. de temp. ord. Burgal. d. cap. 2. par. 6. nu. 27. & 32. vbi intelligit de factis ab alijs, & non a seipso. Tertio intellige vt in istis casibus in quibus Episcopus dispensat, & absoluat sibi subditos, non possit sibi ipsi dispensare, si forte in aliquam irregularitatem incidisset, sed licet erit eligere confessariam inferiorem, qui secum ab ea dispensemset, & absoluat, nam talis confessor ab Episcopo electus in hoc casu habet vicem superioris scilicet Archiepiscopi Maiol. notab. lib. 2. de irregul. cap. 2. sub num. 12. Henriquez lib. 14. de irregul. c. 18. sub §. 3. & alij ab ipsis citati, idque ex sententia Sacre Congregat. vt attestatur Tolet. loco prox. alleg. quæ facultas Episcoporum ad eligendum confessorem nouissime explicatur per Francisc. Suarez. in 3. par. D. Thom. tom. 4. disput. 27. sect. 2. quæ adde ad dicta a me supra, in prima addit. ad ver. Archiepisco pi authoritas, fol. 43.

Quarta limitatio assignanda, scilicet, quod per illa verba prædicta extrauag videlicet (a suorum ordinum executione ipso iure suspensi sint,) sit nihilominus illa suspensio intelligenda de ordinibus sic male suscepitis, & in quibus tantum delinquitur, vt ipsa pena sit culpæ proportionata, & consequenter ut taliter ordinatus sit, impeditur, ne viterius ascendat, non autem ne inferiori ordine utratque solum legitime suscepit, & ita resolutione præfatus Doctor Suarez, censeret censor. disput. 31. sect. 1. suspens. 6.

Secunda Constitutio est Pii Quinti extendentis decretum Concilii Trident. fest. 21. dereg. c. 2. ad regulares non professos B. Romæ publicata die 12. Nouemb. 1568. tenoris seq.

Romanus Pontifex sacerdotum Conciliorum auctor, & interpres, illa quæ in huiusmodi Conciliis a prudentibus patribus in Spiritu Sancto legitime congregatis salubriter sancta sunt, pro sui pastoralis officii debito dum æquitas, honestas, & decus suaderet, sicuti declarare, & moderari, ita etiam alios casus extendere consuerit. Sane cum non deceat diuino ministerio ascriptos cum ordinis de decoro mendicare aut sordidum aliquem quæstum exercere, Sacro Trid. Concilio inter alia decretum fuit, ne quis deinceps clericus secularis, quamvis alia moribus, scientia, & arta esse idoneus, ad sacros ordines promoueretur, nisi prius legitimè constaret, cum beneficium ecclesiasticum, quod sibi ad victimum honeste sufficeret pacifice possidere, vel alias ordinari non posset, nisi iuxta decreti ab ipso Concilio de super editi formam, & tenorem cum autem nulla in huiusmodi decreto religiosorum clericorum mentio facta fuerit, ac propter eum non nulli (uti moleste accipimus) ceterorum ordinum Religiosi, seu canonici vel clerici, intra claustra monasteriorum, seu domorum more Regularium in communione viventes, qui nunquam seu non nisi ad certum tempus professionem emittunt, & ex claustro exire, vel dimitti, ad saculum redire libere, & licite possunt, Religionis praetextu absque titulo sufficientis beneficij nec iuxta dicti decreti tenorem ad sacros ordines se promoueri pretendunt, & a nonnullis Episcopis pastori promoueantur, atque inde, plerumque illud inconuentis carent, ut sic promoti, & a claustro exeuntes, & per saculum vacantes, vel mendicare, vel sordidum quæstum exercere, non sine iporum dedecore, ac ordinis vilipendio.

&

& quamplurimorum Christi fidelium scandalo cognatur. Nos igitur qui singulorum Dei ministrorum honorem, & dedecus (quantum in nobis est) sinceris exoptamus affectibus, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, deque Apostoli cae protestatis plenitudine, hanc perpetuo valitura sanctione, decretum prædicium de Clericis sacerularibus loquens ad omnes, & singulos etiam cuiuscunque ordinis Clericos religiosos siue sacerulares more religiosorum viuentes in communione non professos hanc serie extendimus, & ampliamus, ac religiosis, & alijs praedictis non professis, ut ad sacros ordines promoueri, nec non omnibus, & singularis venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, gratiam, & communionem Sedis Apostolicae habentibus, ut ordines ipsos huiusmodi Religiosis personis impendere, nisi obseruata forma dicti decreti, nos virtute Sanctæ obedientiæ, & sub indignationis nostræ pœna interdicimus, & prohibemus, ac contra facientes per annum a præstatione talium Ordinum ipso iure suspendimus. Statuentes, & decernentes promotiones quarumlibet religiosarum personarum praedictarum ad ordines huiusmodi contra ipsius decreti Concilij Trid. formam, etiam cuiusvis licentiae illis ab Apostolica Sede, vel illarum superioribus cuiuscunque dignitatis, status gradus, & præminentiae existant, etiam si Pontificali dignitate fungantur, vel Cardinalatus honore prefulgeat concessæ, praetextu factas, executione prædictorum ordinum omnino catere, nullaque protulsa, & irritas existere, sicque promota personas in altaris ministerio ministare non posse. Quinimo ministrantes, priuilegiis exemptionibus, immunitatibus, & alijs gratiis clericis concessis omnino priuari, & irregularitatis, alias que in dicto decreto contentas pœnas eo ipso incurtere, a quibus nisi a Romano Pontifice, vel in mortis articulo minime obsolvi possint. Non obstantibus, &c.

Quia hæc constitutio loquitur tantum de regularibus non professis, discriminem est inter Doctores an clericus sacerularis ordinatus in sacris absq; titulo sit ipso iure suspensus, hanc questionem difficultem, & aliquando controversam fuisse in sacro Pœnitentiatiæ prætorio testatur. Nau. in cons. 1. qua. 16. de constit. & negationem sententiam tenent Tolet. in sum. lib. 1. cap. 48. vers. Decima octaua habetur, & latius Nenriquez in sum. lib. 13. de excōmun. cap. Paris. lib. 2. de resignat. benef. question. 6. num. 18. referendo Sacrae Congregationis declarationem. Cuius opinioni inter alios contradictores sunt Nauar. in præd. questione 16. Maiol. lib. 4. de irregul. capitul. 15. in princ. quem sequi videtur Lopez ad Diaz. præct. crimin. cap. 48. nu. 1. ideo his opiniones conciliando iuxta com. præceptoris sententiam P. Marij de Andria distinguo tres casus. Quorum primus est, quando quis titulo carente proprio Episcopo exposuit se nullum habere titulum, & Episcopus sciens vel scire debens absolute illum absque titulo ad sacros ordines promovit, tunc ordinatus non incurrit suspensionem, & habet actionem contra Episcopum vel successorum, vt cum suo sumptu alere cogatur, vel prouidere de beneficio. cap. accepimus, de æta. & qualit. cap. Episcopus, & c. cum secundum Apostolum de præb. c. si Episcopus, eod. tit. in 6. Quod autem diximus ad dicta alimenta præstanda teneri etiam successorem, intellige nisi Episcopus, qui ordinavit, vivat, vt promotus ad pinguiorem ecclesiam, quia tunc ipse potius quam successor tenebitur. Henr. in sum. lib. 10. de ordinis sacram. cap. 17. sub. §. 4. qui ibidem in glos. extendit hanc obligationem prouidendi de alimentis etiam ad capitulum Sede vacante, si non restituit tali ordinationi pauperis, ex quo sequitur, quod si haberet unde de suo viuere possit, vel patrem haberet diuitum, ei non debet-

debentur alimenta, d.c. Episcopus, vbi Decins, de præb. Paris. loc. cit. nu. 23. & in
fra. Quid si quis ordinari se fecit ad verum titulum sibi donatum, sed ipse tantum
dem creditoribus debeat, an sit suspensus, ac de Nauar. in cons. 13. temp. ord. in
antiq. & cons. 18. in nouis.

Secundus casus est quando quis habens titulum, sed non sufficientem ad ho-
nestam sui sustentationem iux. Conc. Trid. dispositionem, sincere veritatem suo
Episcopo narravit, quia patrimonium, vel beneficium erat tenuer, quo non ob-
stante Episcopo sciens vel scire debens eum ordinauerit, & tunc etiam ipse ordi-
natus non incurrit suspensionem, & agere potest contra Episcopum ad supplic-
mentum glos. in capit. tuis. de præb. Franc. in d. cap. li Episcopus. sub. nu. 3. quo
supplemento non habito non debet ascendere seu promoueri ad Diaconatum,
& Presbyteratum, & in his duobus casibus procedat opinio negativa. In quo no-
tanda sunt duo, Primum, quod haec iniustigatio, seu discussio tituli diligenter est
facienda an sit sufficiens, vel ne, ut satisfiat decreto Conc. Trid. cum non possit
dari certa regula seu taxa, erit hoc arbitrio proprij Episcopi, considerata qualitate
seu dignitate persona, loci, & temporis. Alteri uero est, quod non sit iudicandus suspen-
sus clericus ille, qui dixerit se habere sufficiens patrimonium, cum non haberet,
qui ad sufficietiam desiceret paucum, siue quantitas, quæ non esset notabilis arbitrio
boni viri ex Nauar. in cons. 18. de temp. ordin. in antiq. & cons. 12. in nouis.

Tertius casus est, quando ordinatus fuit in culpa exponendo patrimonium si-
ue in totum, siue in partem falsum, & sic per fraudem, & mendaciam deceperit Epi-
scopum affirmando se habere beneficium, vel titulum patrimoniale sufficien-
tem, aliqua demostrando, per quæ ordinator probabilitate ei credidit, & credere
debuit, ut tunc non solum incurrit suspensionem a iure impositam in cap. nem-
inem, & cap. sanctorum dist. 70. sed neque ordinator eum alere teneatur ex ratio-
nibus per Nauar. adductis in cons. 14. & cons. 47. de temp. ord. in antiq. & cons.
46. in nouis, quem in utroque sequitur Paris. in d. lib. 2. quæstio. 6. licet Tolet. in
hoc ultimo dissentiat, & in hoc casu procedat opinio affirmativa, quæ etiam com-
probatur ex verbis Concil. Trident. in pte. d. c. 2. sess. 21. ibi (qui variis artibus,
ac fallaciis ostendunt se beneficium ecclesiasticum, aut etiam idoneas facultates
obtinere.) Vnde sequitur, quod si tali suspensione durante in ordine suscepto mi-
nistrauerit, incurrit irregularitate in solo Papa de lebilem. cap. 1. de sent. excom.
cod. lib. declarando ut per Nauar. in man. c. 27. nu. 244. & seq. poterit vero in ea
Episcopus dispensare si delictum est occultum ut supra tractatum fuit, cum ho-
die nō obstat Constitutio Sixti V. stante eius moderatione habita per S. D. N. D.
Clementem Papam VIII. de qua infra.

Retro-
cessio ti-
tuli an-
ficiator
dinatu
suspen-
sum, &
simonia
cum,

Quotidianus casus est de quo queritur, de eo inquam, qui post ordinationem ad
subdiaconatum ad titulum patrimonii sibi donati, illud renunciauerit, & retro-
cesserit in favorem patentum vel alterius, fecitque postea se ordinari ad superio-
res ordines, an incurrit aliquam censuram, & irregularitatem. Respondeo quod
non, cuius potissima ratio est, quia praefata renunciatio seu remissio est valida, &
propterea nulla per decretum Concilii Trid. d. sess. 21. de ref. c. 2. prohibetur in favo-
rem ordinati titulum huiusmodi sine licentia episcopi nullatenus remitti, &
extingui posse, & verbum nullatenus inducit accusum nullitatem ipso iure, & ticha-
betur ac si d. renunciatio facta non fuisset, cum non praeslet impedimentum, quod
iure non sortitur effectum ex regula non praestat. de reguli iur. in 6. & ita conclu-
dit Nauar. in cons. 16. & cons. 42. de temp. ordin. in antiq. & cons. 17. in nouis, &
Tolet. loco superius cit.

Quod

Quod intellige, nisi ante ordinationem ad subdiaconatum præcessisset; seu interuenisset pactum, siue conuentio occulte facta de non petendo, vel restituendo, postquam ordinatus fuerit, id quod sibi pro titulo donatum fuerat, quia a paritate rationis incidet in pœnam suspensionis ab ordine, contentam in c. per tuas. el. 3. &c pena de simon. iuxta sententiam Nauarii in Man. cap. 27. num. 158. & post eum sentit etiam Lopez. Diaz. in praet. crim. can. cap. 18. num. 12. quam valde probabilem sibi videtur inquit Sayt. lib. 4. thes. cas. conf. cap. 15. nu. 23. eamque & alii sequuntur, nam quando donatio, seu assignatio patrimonii non simpliciter, sed ad finem suscipiendi ordines illo titulo fit, tunc donator habet vicem præsentatoris ad ordines. Suarez de censur. disput. 31. sect. 1. suspens. 7. sub num. 35. quæ opinio quamvis sit sustentabilis, pluresque ut præfertur, in eam conueniant, attamen re altius per pensa præsens casus sub dispositione prædictorum iurium non videtur comprehendendi posse, quia, cum casus sit dissimilis, pœna extensio de uno ad alium fieri non debet, etiam si eadem ratio id suadear, ut considerat, & tenet Nauar. sibi contrarius in conf. 42. nu. 3. de tempor. ordin. in antiqu. & 17. in nou. & quod ad casum specialiter inibi duntaxat expressum, sci licet in paciente cum ordinante, vel præsenitate testifico fieri debet, complures Theologos, & V. I. peritos consultos approbassem fatus H. Henr. in sum. lib. 10. de Ordinis sacram. cap. 17. §. 3. in glos. lit. O, & non induci suspensionem in paciente cum aliis, decreuisse, seu declarasse signaturam Pænitentiariae, itaque seruari testatur Tolet. in sum. lib. 1. cap. 48. vers. Quinta habetur in fine, & hanc posteriorem sententiam firmavit admodum Reuer. P. Marius Andria, qui Doctor etiam pro constanti assenerauit, (eisdem retentis) præd. promissionem, seu renunciationem etiam iuratam, ante ordinationem factam, invalidam esse, & firmitatem non obtinere, tum per Concilii Trident. decretum, prout ex dictis per Nauar. in codem Conf. elicetur, & ex Toleto ubi supra, tum quia repugnat, seu præjudicat bono publico, & doceti Ecclesie, quod versatur in hoc ordinandorum titulo ex Felino & aliis in d. c. pen. ideoque remitti nequit ad tex. in c. si diligenter, de foro compet. quicquid per atr. bages verborum in hoc sentiat. Suarez ubi supra num. 37. & proinde taliter Ordinatio sequitur ordinatione est acquisitionum ius ad res sibi donatas, qui etiam, stante præd. renunciationis invaliditate euitabit suspensionem comminatam in can. neminem, & c. Sanctorum 70. dist. quia videtur cum titulo ordinari cum illo non careat, & non sine titulo, ut assertit Lopez. Cui conclusioni, illam subtiliter more suo sustinendo, subscribit se Dominus Io. Hieronymus Campanilis in suo Diuersorio iuris Canonici rubr. de non ordinand. absque titulo, cap. pen. graviter tamen peccat, & non debet impunitus remanere, quam tamen incurrit Clericus, cui non ad effectum ut promovetur ad Ordines sed simpliciter facta esset donatio, illamque ante ordinacionem retrocessisset, & postmodum eius prætextu ad illius titulum (nulla retrocessionis mentione facta) ad Subdiaconatum promotus esset: Vel & secundo quando a Patre, seu fratribus ei vti Clerico facta esset alicuius possessionis donatio facta, & in publicam fraudem, veluti ad euitandam solutionem gabellarum, seu collectarum, vtique ipse Clericus nudum tantum nomen retineat, qua donatione absque donatoris consensu postea vsus fuisset pro titulo ad effectum suscipiendi ordines, nam cum in primo casu valida sit retrocessio, & in secundo palam est, cum sub ficto titulo promotum esse, vtique ex vi præd. antiquorum canonum suspensus remaneret iuxta tradita per nos supra vers. Tertius est casus, quib. concidunt, & ad stipulantur scripta nouissime per Suarez loco, iudicato quæ quando per.

do per nos typis mandata fuerunt, nondum quintum eius volumen prodierat, a qua suspensione, quia id supponitur secrete commissum poterit propterea Episcopus dispensare. Ad evitandas fraudes Neapoli obseruatur, quod quando continget donationem, seu assignationem patrimonii ab aliis fieri, producatur publicum instrumentum ab utraque parte iuramento vallatum, prædicta assignationem esse realem, & omni dolo, & fictione carere, & quod neque praeteritum confessus fuerit, neque in futurum conficieatur actus, seu contractus aliquis in praedictum assignationis cum annulatione &c. Præcipitur etiam sub excommunicationis pena donatori, ut non presumat talē assignationē efficere super censibus, seu redditibus alteri forsan obligatis, quorum ipse non esset verus, & legitimus Dominus prout in edicto Sacrae Ordinationis continetur. Ex quibus infertur secundum prefatum Suarez ibid. num. 36. & nos libenter amplectimur. (quamvis Henr. in sum. lib. 14. d. excomun. cap. 37. sub 2. §. contrarium annuere videatur,) quod si Clericus cum literis dimissorijs cum ficto titulo a proprio Episcopo impetratis se promoueri faceret, duplice incurreret suspensionem, unam quia sine vero titulo ordinatus, & alteram, quia cum dimissorijs subreptitijs, & super ementio titulo fundatis, & sic in invalidis, cum paria sine non habere literas dimissorias, & habere subrepticias, & ratio subreptionis est, quia si Episcopo de talis titulicō ditione plena notificatio facta fuisset, ipse minime talet concessisse facultatem, ideoque ad absolutionem obtinendam utraque suspensio erit aperienda, & expli canda.

Suspensionis penam extendimus etiam ad Clericum, qui dispensatione a Summo Pontifice obtenta, Sede vacante, vel suo Episcopo absente, ut ab alio Antistite ordinari possit, promouetur ad ordines absque literis testimonialibus sui Ordinarij, quia talis licentia, siue dispensatio intelligitur cum ista subordinatione a probationis sui Ordinarij, ad quod optime facit Concilium Trident. Sess. 23. de ref. cap. 8. vers. Quod si quis ab alio &c. & alias sine eius diceretur furtive promovitus, ex gl. in cap. 1. vers. furtive. de eo qui furt. ord. suscepit, talesque suspensos existimauit P. Marius Andria, & quod dictas literas testimoniales non prohibeatur Capitulum Sede vac etiam infra annum date. Nauar. in cons. 19. de tempo. ordi. in antiquis.

An vero factis initiato absque vero, & sic cum ficto titulo, & a suspensione absoluto sit præclusa via, ut non possit ad Superiores Ordines absque noui tituli existentia ascendere. Respondeo, quod Henr. q. loco præcit. inquit, quod Episcopus potest cum tali occulte dispensare, ne homo iam matrimonio inhabilis viriliter viuat, verum Suarez in eodem etiam loco num. 39. firmat, nec talet posse sine vero titulo novo ad altiorem ordinem promoueri, alias incidet in eandem suspensionem ea ratione, quia simpliciter iura prohibit sine vero titulo suscipere quilibet ordinem factum, & non Subdiaconatum tantum, præsertim ex Concil. Trid. quod distributivē, & in plurali loquuntur, Ne quis Clericus secularis ad Sacros Ordines promoueat &c. Et accipi a quodam grauissimo Doctore ita fusse obseruatum etiam in eo, qui absque dolo, & fallacijs ad titulum aliquem ordinatus fuit, quem postea a creditoribus euinci contigit; nulla eius culpa considerata. At quid si quis Sacerdos effectus, appareat illum veri tituli existentiam non habere, sed sub ficto, & supposito titulo promotum, an Episcopus possit cum eo dispensare, ipsumque ad Sacerdotalis Ordinis executionem habilitare, & videatur dicendum, quod sic prævia absolutione a dispensatione si fuerit occultum vi gore Concilii Trid. Sess. 24. de ref. c. 6.

Erit

Erit igitur huius occasione perscrutandum, An in casibus propositis in prædictis textibus, c. cap. per tuas el. 3. & c. pen. de simon. in quibus suspensionis pena infligitur, propter pactum illud simoniae labes consideretur. Et quidem proportione dubitandi prima fronte videtur affirmatiue respondendum, cum quia DD. textus sunt si tuati, & collocati sub rubr. de simonia, cum quia adeptum uidetur ius spirituale, scilicet Ordo, dato aliquo temporali, stante remissione non petenda portib[us]o, sed fructuum ipsi Ordinando debendorum vigore obligatio nis sibi oriende sequuta Ordinatione, ergo pactum illud redolat simoniā, cum remittere in hac materia idem sit quod dare. c. veniens. el. 1. de testib[us], & facit tex. in l. quin etiam in prin. ff. de calumnia. & tradunt Panorm. Zabarel. & Felin. in d. cap. per tuas, ac dare & remittere a quantur non solum ubi remittitur ius ac quisitum, & de præsenti competens, sed etiam quærendum ex Host. & Henr. Boic, in codem capite.

At facilius est responsio confirmando obiecta, sed illa restringendo, videlicet ut in memoratis casibus videatur intercessisse simonia, non quidem stricte, & proprie, sed large, & impropriè vt concludunt Anani. & Butr. in d. c. pen. nam re vera nihil lucri, seu commodi pecuniarij ob talem remissionem accedit Ordinato ri, & Præsentatori, cum prius ad nihil ordinato tenebantur. Quod enim vere, & stricte loquendo non sit inibi simonia commissa, arguit cōmuniter a leuitate p[ro]p[ter]nae ibi expressæ, cum Ordinatus ibi suspensus pronuncietur ab Ordine tantum sic suscepito, Ordinator vero a Coliatione ordinum pet triennium, ac præsenta tor ac executione ordinum per idem tempus, sed si vera ibi in Ordine simonia patrata esset, Ordinator esset perpetuo suspensus ab Ordinum collatione, & Ordinatus esset suspensus ne dum ab ordine simoniace suscepito, sed ab omnib[us] alijs Ordinibus iuxta poenas aduersus simoniacos in Ordine a iure statutas ex com muni Doctorum sententia, quam refert, & defendit Vgo. in tract. de simonia tala bula 4. c. 4. num. 3.

Vnde resolutiu[m] dicendum. quod neque in illis casibus subintrent poenæ com minatae contra simoniacos in Ordine per extrauag. Cum detestabile. sub tit. de simon. inter communes, & ratio est, quia ibi non dicitur committi simonia dire cte in Ordine, sed in consequitione ad ipsum Ordinem, cum rei veritate inspe cta Ordinator volebat ordinare, & Ordinatus ordinari nullo dato. Inno. Ioan. Andr. Panor. & Zabarel. in d. c. pen. loco prox. cit. Nauar. in specie in consil. 67. vers. Tertio, quod qui ordinat, & c. de simon. in nouis. Suppetit, & alia ratio relata a Doctore Ioanne Hieronymo Campanili loco superius indicato, cum enim Papa certam inibi infligat penam, qua plectendi sunt, quamque merentur Ordinans, seu præsentans, & Ordinatus, implicite negat ipso alijs poenis afficiendos ex vulg. iuris regula, quod qui vnum includit, alterum excludit, & excipit, ergo affirmandum præf. extrauag. non complecti illos casus.

Sed res dubia est, An in casu præd. c. per tuas, propter interpositam fidem ab Ordinato de non petenda portione a Rectore illius Ecclesiae, ad quam fuit aggregatus, vt sub illius titulo ordinari possit, inducta sit saltem simonia cōfidentialis, seu beneficialis confidentia, vt locum habeant penæ, & censuræ extrauag. Pij V. relatæ in verbo simonia. Respondeo, quod quāuis Paris. in trac. de cotid. benef. prohib. q. 1. nu. 93. & infra, ex plurib[us] per eum congregatis affirmatiuā partē firmare conetur, contrarium tamen suaderi videtur ea ratione, quia pactum retrocedendi beneficium, vel eius fructus ipsemet resignanti non arguit con fidentialiam, sed simoniā, & vendicaret sibi locum extrauag. Pauli II. & non

Pii

Pij V. secus vero quando cum resignante beneficium conueatum fuerit , ut fructus dentur alicui cognato , vel amico ipsius cedentis , & sic tertia persona , & non eidem cedenti , quia tunc iudicatur confidentia iuxta præd . Pij V. extra uag . ita Na uar . in conf . 76 . nu . 6 . de simc . in nou . ac tenuit P. Marius Andria , & ad casum d . c . per tuas . neurrum applicari potest , quia in illo textu per præsentatorem intelligitur Rector alicuius Ecclesiæ collegiatæ , vbi adest mala communis , quæ diuiditur inter inseruientes , qui totum Collegium repreſentando , Clericum Epis̄olo præ ſentauit , aſſerendo illum eſſe aſcriptum feruicio d . Ecclesiæ collegiatæ , vt ad illias titulum ordinetur Subdiaconus , facto prius ab eo pacto de non petendo portio- nē in d . Ecclesiæ .

Subſequenter (vt errādi materia subtrahatur) ſe offert indagandum , nec paſſim a Doctribus tactum , videlicet . In terminis d . capit . pen . de ſimon . per Præ ſentatorem quis intelligatur . Respondeo , quod debet intelligi altero de duo buſ modis . Et primo , quod præſentator ad Ordines de iure communi eſt Archidiaconus , Epifcopi oculus appellatur , vel alia persona in ſimili dignitate conſtituta , cuius officium eſt ordinandos examinare , & inquirere an habeant tituluſ ſufficientem , & poſtea illos præſentare Epifcopo Ordinatori ad text . in cap . vi . no ſtrum , & cap . Ad hæc . vbi gloss . de off . Archid . & ita exponit Hostien . quem etiam refert Alex . de Neuo in ultima apostilla ad Abbatem in d . cap . pen . Secundo mo- do potest ſumi huiusmodi præſentator pro Epifcopo Ordinario faciente literas dimiſorias ſuo ſubditō , vt promoueri poſſit ab alio Antifite , per quas illum approbatum , & examinatum , (ex mandato Concilij Trident . ſeſl . 23 . de refor . cap . 3 . diuittore debens ,) præſentare videatur , vel ſi hanc licentiam dare certis personis iux . text . in cap . ſi Epifcopus , de præb . libr . 6 . ex interpretatione P . Marij de Andria in publica lectura de ſimonia , & ſic excipitur ex diſpoſitione illius tex . laicus præſentans ad aliquem titulum beneficij , vt ibidem Card . Zaba- rel . annuit in finalibus verbis quia poena ſuſpensionis ab Ordinum executione ibi lata non cadit in laicum .

Prædicta intellige non habere locum in initiato prima tonsura , vel ordinato ad ordines minores , in quibus non requiritur titulus gloss . in c . 2 . de præb .

Obligationem epifcopi ad prouidendum de alimentis , ſeu beneficio ordinato ſine titulo , ſicuti in primo , & ſecundo caſu dictum eſt , extende etiam ſi ordinauerit aliquem , qui prius erat in ſacris conſtitutus ex tex . in d . cap . Epifcopus , vbi De cius in 1 . potab . de præb . Secundo intellige niſi epifcopus tituli inuestigationem , ſeu ſcrutinium , Archidiacono , vel examinerib⁹ commiſſerit , quia ſi in hoc negligenter ſe gollerint , vel ad eorum falſam relationem aliquis ſine vero ti- tulo fuerit ordinatus , tunc actio petendi alimēta dabitur contra ipſos , & in ſu- fidium contra epifcopum gloss . notab . in cap . ad hæc . in ver exaſtentur , de off . Archid . & in d . cap . cum ſecundum Apoſtolū in vet . ſuccesſoreſ . Sylueſt . in verbo Archidiaconus q . 8 . Henrīq . in ſum . lib . 10 . de ordinis ſacram . c . 17 . ſub ſ . 4 . Ter- tio intellige , quod epifcopus cui ex cauſa committitur ordinatio certæ personæ iam approbatæ , & examinatæ a proprio epifcopto (prout ita ex decreto Concil . Trident . ſeſl . 23 . de refor . cap . 3 . diuittore debet) ipſe non tenetur inuestigare ti- tulum tex . in c . ſi epifcopus , de præb . in 6 . Maiol . lib . 4 . de irregul . c . 13 . ſub numer . 8 . neque exaſtare personam , ſi vero ſciret eum in dignum peccaret ordinan- do Innoc . & Panor . in d . cap . cum ſecundum Apoſtolū . Vnde timori epifcopi pro ſecuritate exaſtant tales ſic dimiſſos , & bene faciunt , & ita ſervant Nea- poli .

Secun-

Exiſten-
tia titu-
li debet
coſtare
in quoli-
bet ordi-
nati ſacro .
Notacō
tra ex-
aminato-
res .

Secundo extende ad Capitulum sede vac, seu eius Vicarium, ut teneatur subditio sine titulo cum eius licentia, & dimissoriis ordinato alimenta subministrare per ea, quæ diximus erga initium a fortiori, ideo cauti sint canonici, ut in commissione Vicario facienda apponant clausuram, quod nequeat licentiam ad ordines concedere absque expresso consensu totius Capituli ad id consulto congregati, cum agatur de eorum præiudicio, & interesse; Nec enim desunt Doct. qui asserunt Vicarium, seu Officialem generalem Capituli sede vac, non posse literas commendatarias ad ordines dare, nisi ei specialiter concederentur, sicuti post Pauin, in tract. de off. & pot. Cap. sede vac. par. 2. q. 10. sub num. 17. & Mandos, in commen. ad reg. 2. 4. Canc. q. 6. sub num. 10. adnotauit etiam lo. Gutier. lib 2. can. q. c. 17. sub num. 20. Insuper in hac materia ordinationis aduentendum est, quod beneficium obtinens tenue, & adiuncto patrimonio si utrumque simul esset sufficiens ad victimum potest ordinari ab episcopo propriæ patriæ ad dictum titulum seu uatis de iure seruandis: quod si beneficium tenue esset extra propriam patriam, & ibi adiuncto patrimonio vellet ordinari ab episcopo illius beneficij absque dimissorijs episcopi propriæ patriæ, hoc non consulerem ob suspicionem fraudis declinandi iurisdictionem episcopi propriæ patriæ, Docim d.c. nullus, & glo. in c eos, in verbo figmento, de temp. ordi. in 6. quæ fraus detegetur beneficium fuisse de proximo collatum, præsumeretur etiam si reueteretur ad habitandum in propria patria, sic ordinatus cum dimissorijs dicti episcopi ordinoris de proximo post ordinationem.

Accepi a quibusdam sciscitari, An loco beneficii ordinari quis possit ad titulum seruitij in aliqua Ecclesia, cui ascribitur, & deseruire tenetur in ordine suscepto, iuxta decretum sacros. Conc. Trid. sess. 2. 3. de refor. cap. 16. & ex cuius communis mastæ fructibus participat. Et respondendum videatur, quod sic, quia titulus deuenit ibi reddit eum, qui ordinatur. Maiol. lib. 4. de irreg. c. 16. sub num. 2. & taliter ascriptus certæ Ecclesiae a nullo Episcopo recipiendus est, ex declaratione Sacrae Congregationis, teste Patris lib. 2. de resign. benef. q. 6. nu. 34. Ad cuius maiorem comprobationem adducitur Breue quoddam fel. rec. Sixti V. quod impressum reperitur in Synodo Veneta, celebrata ab Illustr. & Reueren. D. Laurentio Priolo Venetiarum Patriarcha anno 1592. tenoris sequen.

Venerabili fratri Patriarchæ Venetiarum, Sextus Papa V.

Venerabilis frater salutem, & Apostolicam benedictionem, Romanum Pontificem, quam Dominus Ecclesiæ suæ sanctæ præesse, & prodesse voluit, assidue inuigilare decet, ut in ecclesijs magnarum precipue Ciuitatum, non defint qui ministerio Diuino ascripti ad Dei gloriam, & hominum religionem augendam designentur. Relatum si quidem nobis nuper fuit, in ista Ciuitate Venetiarum nobilium, & populi frequetia celeberrima, per pauca esse beneficia, sub quo rum titulo multi pauperes Clerici patrimonij sufficiëtis titulo carentes iuxta Constitutionem nostram possiat promoueri. Nos igitur singularum Ecclesiarum particulariter id exponentium necessitatibus, utilitatibusque prouidere desiderantes, fraternitati tuae, ut omnes & singulos dictæ Ciuitatis Clericos, qui vita, moribus atate, natalium legitimitate, & aliis qualitatibus a iure requisitis, per te idonei reperti fuerint, etiam si titulo beneficii Ecclesiastici, vel pensionis annua non sint prouisi, aut patrimonialia, aliaque bona non possideant, dummodo alicui Ecclesiæ dictæ Ciuitatis de consensu eiusdem Ecclesiæ Rectoris fuerint ascripti pro cele-

bratione Missarum, & diuinorum officiorum, ex quarum servitio, & elemosynis a pijs Christi fidelibus elargiendis aliquid ad sustentationem victus capere possint, & ab eadem Ecclesia, cui a scripti fuerunt, nullo vnoquam tempore amoueri, vel ipsi ab ea recedere possint, & debeant, nisi illis de competenti beneficio, aut pensione super fructibus ecclesiasticis assignanda prouisum fuerit, uel ita eorum exigentibus demeritis, ab ipsa Ecclesia amouendi veniant; ad quatuor minores, nec non sacros etiam Presbyteratus Ordines debitiss temporibus, seruatissq; Concilij Trid. decreuis promouere libere, & licite valeas, licentiam Apostolica auctoritate tenore praesentium concedimus, & facultatem predictam, ac quibusvis alijs constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscumque. Datum Roma apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die 30. Decembbris 1590. Pontificatus nostri anno quinto.

M. Vestrius Barbianus.

Quæritur, An Superiores Regularium possint quemadmodum Episcopi, vt in sess. 23. c. 11. & 13. dispensare super temporam interstitiis cum subditis suis? Congregatio Concilii censuit Superiores Regulares non posse dispensare super interstitiis Regularium ordinandorum: sed id pertinere ad Episcopum ordinantem, qui tamen quo ad causam dispensationis iudicium suum formare debet ex attestatione Superiorum Regularium,

P. Acemilius Cardinalis Sancti Marcelli.

Tertia, & quarta constitutio est Sixti V. in ferta in Constitutione Sanctissimi D.N.D. Clementis VIII. Moderatoria Bullæ fel. rec. Sixti Papæ V. contra clericos male promotos, ac in episcopos in ordinum collatione peccantes.

Clemens Episcopus seruus seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam.

Romanum Pontificem decet ea, quæ ob iustas causas interdum statuta sunt, cum ipsa rerum experientia suaderet, moderari, & immutare, prout in Domino salubriter consipicit expedire. Alias sane emanarunt literæ fel. rec. Sixti Papæ V. prædecessoris nostri contra Clericos male promotos, ac in Episcopos in ordinum collatione peccates, tenoris infra scripti, videlicet, SIXTVS Episcopis Seruus Seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam, Sanctum, & salutare Sacri ordinis Sacramentum ab ipso Domino, & Saluatorе nostro Iesu Christo institutum, beatissq; Apostolis, & eorum legitimis successorib. singulati diuinæ bonitatis munere traditum, ita ad Dei omnipotentis gloriam salutemque animarum sancte, ac religiose administrari decet, vt quæ vel ex typo, & figura veteris legis, vel alias ex multa Sanctorum Patrum prouidentia circa ordinandorum natales ætatem, virtutem, ac morum probitatem, sanctitatem, scientiam, & alias qualitates in sacris ordinationibus requiras per Sacros Canones, vel Apostolicas Constitutiones, aut generalium Conciliorum decreta salubriter statuta fuerunt, ea inuolate obseruentur. Nam si in veteri testamento tam multa de integritate, & munditia Sacerdotum, & ministri-

rum Altaris, deque eorum præstantia, & dignitate legimus de quibus dixit Dominus per Malachiam Prophetam, Labia Sacerdotis custodiens scientiam, & legem requirent ex ore eius, quia Angelus Domini exercitium est: certe multo maior ratio, & diligentia adhibenda erit in promouendis tam inferiorum graduum Clericis, quam etiam presbyteris, qui ad consummationem Sanctorum in opus ministerii, in edificationem Corporis Christi constituantur; prout de his ipsis, & diuino verbo, & Beatorum Apostolorum præceptis, ac simili Sanctorum Patrum statutis sepiissime traditum est. Quare nos pro ea, quæ nobis a Domino iniuncta est cunctatum Ecclesiarum cura, & solicitudine, ipsos Pastores, & præsules Ecclesiarum, quorum proprium munus est personas idoneas Clericali militia ascribere, & ad minores, maioresque ordines rite promouere, auctoritate nostra duximus admonedos, ut in exequendo hac in parte suo Pastoralis officio attenuatus posthac inuigilant, canonicas sanctiones, ut par est, obseruent, ac ut nemini detur offensionis occasio, neve eorum ministerium vituperetur, studeant vita re ea omnia scandala, & absurdia, quæ ex vitiola, & minus canonica Clericorum ordinatione ceterius cum magno animi nostri dolore frequentius extirri.

Cum enim multi, etiam interdum inhabiles, & indigni, non vocati sancta Dei vocatione, sed potius Satanæ dolis decepti, prætextu devotionis, & pietatis rem quidem sacram, & diuinum munus, intempestue tamen, & inordinate, affectantes, seu temporale aliquod commodum, aut lucrum sibi proponentes, vel nimia simplicitate, & imperitia, malitiae, aut fraude ad suscipiendum Clericali claram, aliosque ordines, ante etatem legitimam, vel a non suo episcopo, aut non prævio debito examine, & approbatione, siue alias minus rite, vel etiam temere se ingerant: Debent sane Episcopi paternia charitate, & prudentia eorum saluti, qui sape nesciunt quid petant, melius euam quam ipsi metu postulant, & salubrius consulere, nec tam quid flagitant quam quid expediatur considerare, summa vero diligentia prouidere, tum in alieng dignitatibus subditis ordinandis, ne quemquam promoueant sine eorum Ordinarij literis dimissorijs tum in recognoscendis ipsis literis, ne falso, aut ab aliquo, qui auctoritatem illas concedendi non habeat, confessæ sint, tum denique in examinandis natalibus, etate, vita, moribus, scientia, idoneitate, titulo, & reliquis qualitatibus, ne quid in suæ vel alienæ die personis ad Clericalem honorem, & ecclesiasticos ordines promouendis desideretur eorum, quæ ex prescripto factorum Canonum requirunt.

Vt igitur Presules Ecclesiarum intelligent, si in re tam graui, & tanti momentu culpa, aut negligentia peccaverint, se non modo in tremendo Dei iudicio, verum in hoc quoque sæculo Rom. Pontifici sue vilificationis rationem fore reddituros, Præsenii Constitutione perpetuo statuimus, & ordinamus, vt si in posteru Antistes aliquis Episcopali, Archiepiscopali, Primatiali, vel eccl. Patriarchali dignitate præfulgens, aut Abbas ad primam tonsuram minoresque ordines suis subditis conferendos a Sede Apostolica auctoritate tenet habens, quemcumque sacra latrem, vel cuiusvis ordinis, aut militie regularem, ex aliquo crimine virio, aut defectu, seu alias inhabilem, vel irregularem existentem, vel extra tempora a iure statuta, vel absque ipsis dimissorijs, sui Ordinarii literis, aut per salutem, vel fortunam, aut quod seculates sine titulo sufficientis beneficii, vel patrimonii, aut ante etatem per Sacris generalis Tridentini Concilii decreta prima consular, aut cuique ordinis prescriptam, aut non seruatis reportu interlinis, ita ut

Li aliquis

aliquis vno die, seu continuatis diebus, ad plures Ordines Sacros, vel posteriorum ordinem suscepimus sine causa rationabili antequam tempus ab eodem Concilio Tridentino praefixum elabatur, ad alium ordinem promoveratur, sine dispensatione, aut indulto Apostolico. Clericali charactere non legiunne insignierit, aut ad ordines minores, vel Sacros, vi praeferatur, vel alias male promoverit, sive id scienter, sive ignoranter fecerit, nisi debita diligencia adhibita usus error, & probabilis facti ignorantia cum excusat, ut in quo deliquerit, in eo puniatur, a collatione quorumcunque ordinum, atque adeo ipsius tonsuræ, & ab executione omnium ministerium Pontificalium eo ipso suspensus, & ab ingressu Ecclesiae interdictus existat, aliasque grauioribus poenis nostro, & pro tempore existentis Romani Pontificarii punitur.

Quo si spreta huiusmodi suspensione, & interdicto ijs, praemissa seleverere ingesserit, etiam a regimine, & administratione sua Ecclesia, seu Monasterio, & perceptione fructuum mensa eiusdem, ac quorumcumque beneficiorum per eum in titulum, vel commendam, seu alias obtentorum suspensionem, ex ipso incurrit, eiusque interdicti, aut suspensionis relaxationem, aut penitentiem remissionem ab alio, quam a Rom. Pontific. pro tempore existente, nequeat obtinere.

Et nihilominus sel. rec. Pij 2. & aliorum Rom. Pont. nostrorum prædecessorum, qui per suas Constitutiones, aut in Cancellaria Apostolica publicatas regulas contra huiusmodi Clericos male promotos, diuersas poenas inflixerunt, vestigis inherentes, eisdem Clericos posthac male promotos ab executione ministerio, & exercitio ordinum suscepторum, & ab emni spe & facultate ascendendi ad alios superiores perpetuo suspensos declaramus; & si in eis ministrare presumperint, illos lic irregularis effectos, omnibus, & quibuscumq; per eos in iis, commendanda, aut alias obtentis dignitatib; officiis, & beneficiis Ecclesiasticis cum cura, & sine cura, quomodocumq; qualificatis, secularibus, vel cuiusvis ordinis aut milite regularibus; ac etiam si ipsi Clerici regulares fuerint, activa & passiva voce, ipso facto priuatus, & iis priuatos ait; ad illa, & alia similia vel dissimilia in posterum obtinenda, in perpetuum inhabiles, & incapaces esse decernimus, & declaramus, dignitatum, officiorum & beneficiorum huiusmodi, sic pro tempore vacatio, dispositionem nobis, & Apostolice. Sedi perpetuo referuantur.

Vt autem homines, qui nimia indulgentia, & spe impuniaatis, ac venie facilitate, hactenus fuerint ad huiusmodi facinora procliviores, ea sublata, & praecisa ab his absineant, & caueant in futurum tam absoluendi, quam dispensandi facultatem in casibus superius expressis, etiam in foro conscientie nobis, & successoribus nostris duxtaxat, auctoritate, & tenore præmissis, perpetuo reservamus, Inhibentes ne a quoquam seculari, vel cuiusvis ordinis regulari Presbytero, vel Prælato quauis auctoritate fungente, nec per quemque Iubilea, & indulgentias, etiam plenissimas, & extraordinarias per nostros prædecessores, aut nosmet ipsos, vel successores nostros, anno Iubilei, aut alio quoquis tempore, & Cruciate Sanctæ, vel quo cumq; alio iure, modo, & forma, Motu proprio, & Constitutione liter, seu ad quorūcumq; Principum, Regum, aut Imperatoris instantiam, eorumque contemplatione, & intuitu, cum quibusvis amplissimis in genere, vel in specie derogatoriis clausulis concessa, vel in posterum concedenda, nec rigore aucto-textu facultati, aut Privilegiis Mare magni, aut alias quomodolibet stipulatorum, quibusvis, Congregationibus, aut personis regularibus, aut Episcopis, per decreta Concilii Tridentini, aut officio sacrae Penitentiariæ Apostolica, & minoribus, aut etiam Maiori Penitentiariis Soltis & Roma, Ponti, pro tempore existentis,

capila

existentis, vel alias quomodo libet pro tempore concessum, Personæ, si vi præfetur, delinquentes, tam solicer Antistites, seu Abbates promulgantes, quam Ecclesiæ male in lignu seu ordinati reprobant, & excessib. præfatis absolvit, per quā in motu articulo possumus, aut debet, nec tamen super irregularitate propriæ primaria contracta, etiam si crimen penitus occultum fuerit, quovis modo valeat dispensatio.

Vero enim vero quia gravioribus morbis fortiora sunt adhibendit remedia, & iuxta personatum locorum, ac temporum qualitates leges sunt immutantur, prænatae aggrauanda, & emollienda, cum huiusmodi peccatum Satana suggerente, hominemque fragilitate afflictione, videatur iam ad culmen vitiorum ascensisse, & in precipiti esse; Ideo, vel homines sacerdos per hunc timore, & propria honoris confusione, a peccato deterri reantur, nouum hinc veneno antidotum cogimur præparare. Ac propter ea volumus, ut qui absolutionem, & dispensationem huiusmodi petent, semper quamvis dilectionem adhuc occultum extulerit, non per officium Sacrae Remissionis, sed a nobis, & pro tempore ex officio Rom. Pontifice in eorumque foro absolutione petere tenentur, aliquam ipsæ concessionem, & absolutionem, etiam cum clausula, quod præstantis Constitutionis teneret, & alta prædicta habeantur pro expressis, prius nullas, iritas, & invalidas existant, ac non nisi penitus suffragentur.

Ceterum si quis Antistes, vel Abbas, servatis quidem cunctis premissis, Cogruit & ceteris omnibus, quæ in ipsius tonante, & ordinari collatione obseruari de te desiderant, personas habiles, & idoneas, sed tamen receperat ab his, quibus consuram mon. aut ordines conferit, pecunia, pietio, vel præmio similitudine inserviuntur in suis officiis, vel promouentur: volumus, ut præter alias censuras, & penas contra simoniae ordinantes, & ordinatos a sanctis Canonibus, & Constitutionibus Apostolicis alias infictas, & rogatas, quibus nequaquam derogate intehidimus, etiam emnia, & singula supradicta in sic promouentibus, & promotis locum habeant. Decernentes præsentes literas sub quibusvis concessionibus, facultatibus, & gratiis, etiam in casibus quibuscumque. Sedi Apostolicæ quomodo libet, etiam in Balla Cœzæ Domini reservatis, etiam sub nomine Iubilei plesarii, vel Crucisæ Sanctæ, absolvendi facultate quibusvis personis generaliter, vel specialiter tribuentibus, animo comprehendendi, sed semper ab illis exceptas esse, & censuris que in premisis vniuersis, & singulariis per quoscunque ludeces, & Commissarios, etiam causatum Palatii Apostolici, Auditores, & S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cœlibet quavis aliter iudicandi, & definiti debere, ac irritum, & inane quoquid fecus super his a quinquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter, contigerit attentari. Nos obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac in Concilis etiam generalibus editis, ceteris que contrariis quibuscumque. Ut autem præsentes literæ omnibus innotescant, manda mus illas ad Valvas S. Iohani, Lafera, & Principis Apostolorum de Vibe Basili carum, & in acie Campi Floræ, affigi, & publicari, & post quindecim dies qui in Vibe sunt, qui vero extra eam, & circa Montes intra quatuor menses, qui demum ultra Montes erunt, intra octo menses a die publicationis huiusmodi computan, perinde afficere, & arctare, ac si eorum cuique personaliter intimata fuissest, ac eas quodam præsentium literarum exemplis, etiam impressis, Notarii publici manu, subscriptis, & sigillo persone in dignitate Ecclesiastica consuratae obsignatis, eandem fidem in iudicio, & extra illud adhiberi, quæ ipsi præsentibus adhiberetur, si essent exhibiti, vel ostense. Nulli ergo

I 2 omnino

omnino hominum liceat hanc paginam nostri statuti, ordinationis, declaracionis, priuationis, reservationis, inhibitionis, voluntatum, decretorum & mandati infingere vel eti ausu remetatio contrarie. Si quis autem hoc attentare presumperit, indignationem Omnipotentis Dei ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Dat. Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo quingentesimo octavo, Nonis Ianua. Pontificatus nostri. Anno Quarto. Nos animaduertentes in dictis literis nihil ferre, quo ad ea, qua in ordinum collatione seruanda sunt, disponi ultra id, quod in Sacris Canonib. & in Concili Tridentino decretis, ac aliorum Romanorū Pontificum prædecessorum nostrorum Constitutionibus dispositum fuit, sed diuersas penas & censuras Ecclesiasticas contra Episcopos, & alios Prelatos in ordinum collatione peccantes, & similiter contra Clericos tam sacerdotes, quam eiusuis ordinis, instituti, & militiae regulares male promotoe constitui, absolutionemque & dispensationem. Sedi Apostolicæ referuari, & alias sicut in præfatis literis continetur, considerantesque tam promouentes, quam eos qui ad dictos ordines promouentur, sive censuris, & penis huiusmodi, ob illatum multiplicitatem in eorum perniciem animarum variis modis illaqueari, nonnullos ex Prelatis, & Episcopis in conferendis huiusmodi ordinibus nimis scrupulose precedere, multisque metu penarum, & censuratum præfatarum ab ordinum collatione prorsus deterreri, adeo ut Clericorum, & Sacerdotum numerus propterea aliquibus in locis valde imminutus sit. Omnia in præmissis securitati, ac animalium saluti paterna charitate prospicere volentes: Motu proprio, & ex certa scientia nostris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo valitura constitutione supradictas literas ad terminos Sacrorum Canonum, ac constitutionis re. me. Pij Papæ II. etiam prædecessoris nostri, qua incepit, Cum ex sacrorum ordinum subdat. videlicet Quintodecimo Kalendas Decembri, Ponificatus sui Anno Quarto, cuius tenorem præsentibus pro expressio habeti volumus, & ad dispositionem decretorum Sacri Concilii Tridentini restringimus, & reducimus, nec non censuras & penas in eisdem Sixti literis contra quoscunque, præterquam contra Simoniace ordinates, & ordinatos, inflatas, quas volumus in suo robore permanere (aliis etiam penis & censuris per eosdem Canones, ac Constitutionem Pii II. Conciliumque Tridentinum iniunctis saluis & firmis remanentibus) moderamus & abolemus. Decrentes sic, & non aliter per quoscunque Iudices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes etiam eisdem Romana Curia Cardinales, & causatum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis alij ter indicandi & interpretandi facultate, & auctoritate, ubique iudicari, & definiti debere, iritum quoque & inane quicquid feceris super his a quoquam quavis auctoritate scieris, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus &c. Dat. Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1595. Pridie kal. Martii Pontificatus nostri Anno Quinto.

Quantum vero ad regulares attinet ultra prædictas Constitutiones, & decreta Concil. Trid. præsertim in d. scil. 23. cap. 12. & 13. & scil. 7. c. 11. de refor. exatsequens decretum.

De mandato S. D. N. Clementis Divina prouidentia Papæ VIII. Tenore præsentium mandatur omnibus, & singulis quorumcunque Regularium superioribus, ut de cetero obseruent, & obseruari faciant ea, qua in Decreto Sacra Congregationis Concilii Tridentini continentur, cuius tenor est talis.

Con-

Hæc Bul
lam Cle.
8. recita
tā dua
bus an-
notatio-
nibus Sa-
yr lib. 4.
The. ca-
su conf.
cap. 17.
in f.

Congreg. Concilij censuit, superiores Regulares posse suo subdito itidem regulari, qui predictis qualitatibus requisitus ordines suscipere voluerit, literas dimissorias concedere, ad episcopum tamē Diocesanum, nempe illius monasterij, in cuins familias, ab ijs, ad quos pertinet, is regularis positus fuerit, & si Diocesanus absuerit, vel non eset habiturus ordinaciones, ad quemcūque alium Episcopū, dum tamen ab eo episcopo, qui ordinates contulerit, examineatur quo ad doctrinā; & dum ipsi regulares non distulerint de industria, concessionē dimissoriarum, in id tēpus, quo Episcopus Diocesanus vel absfuturus, vel nullas habiturus eset ordinaciones. Verum cum a superioribus regularibus, Episcopo Diocesano absente, vel ordinaciones non habente literas dimissorias dabuntur, in eis utique huius modi causam absentiae Diocesani Episcopi, vel ordinacionum ab eo non habendam, exprimendam esse. Quod qui non fecerint officij, & dignitatis, seu administrationis, ac vocis actiuæ, & passiuæ priuationis, ac alias arbitrio eiusdem Sanctissimi D. N. Papæ reseruatas pœnas incurrent. In quorum fidem, &c. Datum Romæ die 15. mensis Martij 1596.

Notandum quod eadem sacra Congreg. Card. declarans id, quod in Concil. Trid. sess. 23. c. 10. de refot. statuit videlicet.

Abbatibus, & alijs quibuscumque quantumvis exemptis, nō liceat in posterū intra fines alicuius Diocesis consistentibus, etiam si nullus Diocesis, vel exempti esse dicantur, quiquam, qui Regularis subditus sibi non sit, tonsuram, vel minoris ordines conferre; nec literas dimissorias clericis secularibus, ut ab alijs ordinentur concedat. Ait ipsa Congregatio, quod Abbates Regulares, habentes ius baculum deferendū, & Mitram, postquam sacerdotalem ordinē, & munus bene dictioñis suscepient, possunt tonsuras, & ordines minores secularibus, episcopi iurisdictioni subiectis, conferre. Si modo ipsius episcopi consensus accedat: & a dicto episcopo quisque literas dimissorias impetraverit, ita ut satis non sit, id generatim ab episcopo concessum esse, sed hac concesione semper opus sit singularis, &c.

Possunt etiam ipsi Abbates eisdem ordines conferre aliis Regularibus, qui dimissorias speciales Superiorum suorum, & specialem consensum episcopi loci habuerint, ac præterea aliis secularibus, qui aliquum Episcoporum iurisdictioni subiecti sint, dummodo superiorum dimissorias attulerint, & specialem consensum Episcopi loci. in quo ordines huiusmodi cupiunt suscipere.

Possono etiam ex privilegio Apostolico (de consensu tamē ordinarii vi supra) confirmationis sacramentum conferre, prout declarauit sacra Congregatio p̄ dicta in sess. 7. cap. 3. de confirmatione.

Præscriptæ declarationes reperiuntur etiam impressæ in compendio Priuilegiorum Fratrum Minorum, & alium Mendicantium, & non Mendicantium, nouissime impresto Brixia anno 1590. in verbo ordines Sacri, fol. 457. Ita de Clara
nit sa-

ADDITIONE. In ordinatione Regularium dispensatio super interstitius pertinet ad Epum ordinantem, dēt tamen fieri mentio in literis dimissorialibus suorū superiore greg. rum potentum ab Episcopo, ut super illis dispensare dignetur attenta necessitate, vel utilitate ecclesie seu religionis, prout refert Sorb. in Compen. Priuil. Mend in 7. Se- verbo Ordines Sacri. Quomodo intelligatur arbitrium Episcopo concessum auctori- ptemb. tate Concil. Trid. sess. 23. deref. cap. 11. in dispensando super interstitiis, Et an Epi 1593. 16. 1 i 3 scopus

restatur seopus ordinis facite aliquam dispensare censeatur. Pro horum dubiorum decessione mittimus lectorem ad Diaz lib. 3 de iure eccl. c. 24. num. 13 ad Lopez ad Diaz cap. 25 in verba eadem die. & ad Menoch de arbitrio lib. 2. cent. 5. casu 564 qui Doctores uno ore illa determinant, quod sic, ampliando etiam si ab alio episcopo ordinetur de licentia tamen sui episcopi, & Nuzar de primo agit in conf. 27. n. 2 de cetero per ordinem in antiquitate rem que dicatur ecclesiæ necessitas, & utilitas, ut sufficiens causa ad dispensandum reputetur postquam in summa dist. 74. Abb. & Zabar. incognitis de statu & qualitate hoc & alia egregie resoluti Sorbus loco praelat. Notandum insuper circa annum interponendum ab uno ad alterum ordinem sacram attendendum esse annum ecclesiasticum non autem solarem. Hinc sacra Congregatio declaravit eos qui ad Subdiaconatus ordinem quatuor temporibus. Quadragesima promoti fuerint posse anno sequenti eiusdem quatuor temporibus. Quadragesima ad Diaconatum promoueri, licet annus naturalis integer tunc lapsus non fuerit, cum futurum anno Pasche festum celerius quam superiori celebretur.

Clem 8. Scindendum est etiam qualiter existat Sacra Missa. D. N. D. Clementis divinae pudentia Papa Octavianus. C. L. fuit oportunitas cum ad sacrum Presbyterium ordinem minime promouerint, Sacerdotis tamen auctoritatem temere sibi assumentes Missarum celebrationes usurpare, & Sacramentum Pénitentia Christifidelibus iniuritate presumunt. Ro. publicata die 4. Decembris. 1601. tenoris sequentia.

Cognitio de clericis non ordinatis ministrantibus.

Et si alias fel. rec. Paulus Papa IIII. predecessor noster ad nefariam, & sacrilegam querundam hanc inum temeritatem coercendam, qui cum ad sacrum presbyteratus ordinem minime promouerint, Sacerdos tamen auctoritatem libertenter assumentes, Missarum celebrationem usurpare, & Sacramentum Pénitentia ministrare presumunt, decrevit huiusmodi delinquentes a Sanctæ Inquisitionis Iudicibus tradi debere curia seculari debita animaduertione puniendos, & postea rememori. Sixtus Papa V. etiam predecessor noster predicitum Pauli Papæ Quarti decretum innovari, ac serio obseruari mandauerit, et tamen dictorum hominum protupit audacia, ut praetextu ignorantis huiusmodi decretorum, ac penitentia contra ipsos; ut praefertur, inflatum, illis se minime subiacere, & obnoxios esse putent, ac proprieate se ab eisdem liberari, & absoluvi posse prætendant. Nos igitur animaduertentes huiusmodi perditos, & nefarios homines ad sacrum Presbyterium ordinem non promptos Missarum celebrationem usurpare præsumentes, non solum actus idolatriæ & saltem extrinsece, seu per extera, & visibilia Religionis, & pietatis signa exercere, sed etiam quantum in ipsis est efficere, ut Christi fideles, qui credunt eos ordinatos esse, & rite confidere Sacramentum Eucharistiae, idolatriæ crimen ignorantia incuriat, purum videlicet Panem, & Vinum tanquam verum Christi Domini nostri corpus, & sanguinem eisdem adorandum proponentes. Confessiones autem audiientes non solum Sacramenti Pénitentia dignitatem contemnere, verum etiam Christi fideles decipere, dum scilicet inique sibi assumunt gradum Sacerdotalem, auctoritatem absoluendi a peccatis magno cum periculo, & scandalo plurimorum; Propterea, ut gravissima hæc scelera committentes, post hac debito supplicio puniantur; Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac matura deliberatione, deque Apostolica potestatis plenitudine S. Inquisitionis judicium conscientia consulere, & ne infatrum de pena huius delinquentibus

tibus imponenda dubitari possit, prouidere volentes supra dictorum praedecessorum nostrorum vestigijs inherentes, lac perpetuo valetura Constitutione decernimus, atque statuimus, ut quicunque non promotus, ad sacrum Presbyteratus ordinem repertus fuerit Ministerium celebrationem usurpare, vel Sacramentalem confessionem audiuisse a Iudicibus Sanctae Inquisitionis vel locorum ordinariis tanquam Ecclesiae misericordia indignus a foro ecclesiastico abieciatur, & ab ordinibus ecclesiasticis, si quos habuerit, rite degradatus, statim Curiae seculariter tradatur per Iudices sacerulares debitum penitentium. Non obstantibus, Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac in concilij, etiam generalibus editis, etiam in corpore iuris clavis: Quibus omnibus, & singulis illatum tenores pro sufficienter expressis, & a verbo n insertis habentes, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque constitutis quibuscumque. Ut autem huiusmodi Constitutionis ignorantia de cetero allegari, aut pretendi nunquam possit, atque ut presentes litteris omnibus innotescant, volumen illas ad Valvas Sancti Joannis Latranen, & Principis Appolorum de Urbe Batticatum, & in Aice Campi Flore more solito publicata, & cassata, atque inde amotis earundem exempla, etiam impressi ibi affixa relinqui, factaque huiusmodi publicatione omnes, qui in Urbe post mensem, qui vero extra eam, & citra Montes, potest quatuor menses, qui demum ultra Montes fuerint post decem menses a die publicationis praesentium copiachos afficere, & arctare, ac si eorum cuilibet personarum in umata fuissent. Ac praeterea ita datus, arcto praesentium literarum exemplis, etiam impressis, & manu Narrari publici scriptis, & sigillo Officii Sancte Romane Inquisitionis, vel aliquius personae in dignitate Ecclesiastica constituta ministris, eandem prouersus fidem liberi, quæ huius praesentibus habetur, si essent exhibitæ, vel ostensa. Dat. Roma apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, D. e prima Decembri 1601. Pontificatus nostri Anno Decimo.

POENAE PECUNIARIAE.

COMMUNIS est Scribendum conclusio in cap. ut clericorum, de vita, & hon. cler. addendo etiam Feli. in circumscribilib., & ceterum de off. ord. & Pe. tr. Foller. in pract. crim. can. c. 33. nu. 126. Post aliquando Episcopum correctio- nis zelo Clericos pro delicto pena pecuniaria punire, potissimum ubi ea magis immetitur, iuxta glo. in cap. licet, & ibi Panor. de penit. videturque alias penas negligi, & parvum pendere, & ad emendationem nihil proficere, adhibita tamen cautela ne in illa imponenda modum excedat, sed peccati qualitate, & persona tum conditionem attendere debet, & quod ipsis Doctoribus v. honestius (se- quendo Hostien. in sum. de off. ord. §. quid pertinet.) visum est, nempe ut illam penam Episcopus ad effugientiam avaritiae suspicionem, sibi non retineat, in propriam convertendo utilitatem, sed in piis usus eroget, & deputet, id expresse decreto Conc. Taid. sess. 25. de ref. c. 3. praecepitur, ut multa pecuniaria, co ipso, quod exacta fuerint, pijs locis assignentur, adeo quod referuntur Sacram eiusdem Concilij Congregationem censuisse, nec posse Episcopum ex multis, & penis, quas exigit emigerit in eius Curia aliquam portionem Vicario suo assignare pro eius mercede. Super quo etiam Concilium Toler. celebratum anno 1565. actio 2. c. 14. relatum ab Ignatio Lopez in addit. ad Diaz. in pract. crim. can. c. 145. dispo-

Li 4 finit